

STYRELSEN FOR
PATIENTSIKKERHED

En god afslutning på livet

Lindring i den sidste tid

Styrelsen for Patientsikkerhed

Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf.: 72 28 66 00
E-mail: stps@stps.dk

Lindring i den sidste tid

Mange mennesker dør fredeligt uden store gener eller smerter. Nogle kan i den sidste tid opleve stærke smerter, kvalme eller angst. I disse tilfælde vil lægen tilbyde smertestillende eller beroligende midler.

Du kan få store doser medicin

Når du er døende, kan lægen tilbyde dig større doser beroligende og smertestillende medicin end normalt, hvis det er nødvendigt – også selvom det kan betyde, at du får kortere tid tilbage at leve i.

Lægen skal fortælle om virkningen af medicinen. Lægen skal også fortælle om de risici og bivirkninger, der kan være.

Du har altid ret til at sige nej til behandlingen.

Selvom du har sagt nej til livsforlængende behandling, kan du stadig få smertestillende medicin, hvis du ønsker det.

Ikke at være ved fuld bevidsthed

I meget sjældne tilfælde kan det være nødvendigt at give så meget smertestillende eller beroligende medicin, at man ikke længere er ved fuld bevidsthed. I fagsprog kaldes det sedering.

Hvis du kun har få timer eller dage tilbage at leve i, kan lægen tilbyde at give sedering, indtil døden indtræder.

Lægen spørger, om du vil have medicin

Lægen spørger dig, om du selv ønsker at få medicin, der kan gøre, at du mister bevidstheden. Du har altid ret til at sige nej til behandlingen.

Du kan stadig sige farvel

Hvis du ønsker det, vil lægen også kunne vække dig, så du kan sige farvel til dine pårørende.

Tal med dine pårørende

Det er en god ide at tale med dine pårørende om, hvilke ønsker og tanker du har om behandling, når livet går ind i den sidste fase.

Der kan være store forskelle på, hvilke holdninger og tanker man har om døden og den sidste tid. Men for mange bliver det lettere at forholde sig til, hvis man taler med nogen om det.

Hvis du har talt med dine pårørende, mens du stadig er i stand til det, vil de kunne videregive dine ønsker og værdier til lægen, hvis du en dag ikke selv er i stand til det længere.

Hvis du ikke er i stand til at tage stilling

Du kan være ude af stand til selv at tage stilling til behandling – f.eks. hvis du er blevet dement.

Så skal lægen træffe en beslutning for dig. Lægen skal inddrage dine nærmeste pårørende, din eventuelle værge eller fremtidsfuldmægtige.

En fremtidsfuldmægtig er en person, du på forhånd kan udpege til at træffe beslutninger på dine vegne, hvis du en dag ikke selv er i stand til det.

Tal med din læge

Hvis du er døende, er det en god ide at tale med din læge om dine tanker og ønsker til din sidste tid. Lægen kan fortælle om, hvilke muligheder der er for at give smertestillende og beroligende medicin.